

Voorstel spelregels regionale samenwerkingsverbanden

Griffie

Aanleiding

Naar aanleiding van de behandeling van de Kaderbrief 2018 van de Veiligheidsregio in de commissie Leefbaarheid van 27 maart 2017 heeft de burgemeester toegezegd de wijze van agenderen van P&C-stukken van regionale samenwerkingsverbanden in bredere zin in de commissie Bestuur aan de orde te stellen.

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Duidelijkheid over: De rol en positie van de gemeenteraad in de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen: bij de Kaderbrief, de Begroting en de Jaarrekening.

Advies

1. Het college verzoeken bij de GR's er op aan te dringen dat de kaderbrieven jaarlijks vóór 1 februari aan de raden wordt toegezonden.
2. Kaderbrieven van Gemeenschappelijke Regelingen altijd voor het geven van zienswijzen ter besluitvorming aan de raad voorleggen.
3. Jaarrekeningen van Gemeenschappelijke Regelingen altijd voor het geven van zienswijzen ter besluitvorming aan de raad voorleggen.
4. De commissie Bestuur informeren.

Toelichting

Bij de bespreking van de discussienota "Meer rol voor de raad bij gemeenschappelijke regelingen" (raad 9 maart 2015, nr. 21) heeft de raad aangegeven zijn rol aan de voorkant van het regionaal beleids- en besluitvormingsproces (nog) meer inhoud te willen geven.

De raad vindt het van belang op gezette momenten ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen kaders te kunnen stellen.

Ook heeft de raad aangegeven dat de raad de mogelijkheid moet hebben om op een gestructureerde manier tussentijds invloed uit te oefenen.

Daarbij waren drie elementen randvoorwaardelijk:

- De aanleverdata van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de regionale P&C-stukken.
- Aansluiting op de gemeentelijke P&C-cyclus.
- Standaard consultatie van de raad bij significante koersveranderingen en strategische documenten.

Via moties en amendementen heeft de raad de criteria hierbij toen aangescherpt.

Argumenten

- 1.1 In het eerder aangehaalde raadsbesluit van 9 maart 2015 heeft de raad aan het college opdracht gegeven om, in overleg met andere deelnemende partijen, te regelen dat GR's met hun informatievoorziening aansluiten op de gemeentelijke P&C-cyclus, waardoor de raad de mogelijkheid heeft om deze informatie te betrekken bij de eigen P&C-cyclus.

Ten aanzien van de kaderbrief is aanvullend aangegeven dat deze moet worden aangeleverd opdat deze kaders kunnen worden meegenomen bij de raadsbehandeling van de Perspectiefnota.

- 1.2 In artikel 34b van de Wgr is bepaald dat de GR jaarlijks vóór 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders (de Kaderbrief) aan de raden van de deelnemende gemeenten stuurt. In de praktijk is

de datum van 15 april voor de kaderbrief te laat, omdat de GR's dan al volop bezig zijn met de voorbereiding van de begroting (Toelichting: de begroting van de GR moet vóór 1 augustus aan GS worden toegezonden. Dat betekent dat de begroting in de praktijk medio juli door het AB van de GR moet worden vastgesteld. 8 weken voor vaststelling van de begroting, in casu medio mei, moet op grond van de Wgr de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten worden gezonden, voor het indienen van zienswijzen. Een reactie op de kaderbrief vergt ook voorbereidingstijd bij de betreffende gemeente. Aanleveren op 15 april betekent derhalve dat het in de praktijk niet mogelijk is om de reacties van de gemeenten nog te betrekken bij de voorbereiding van de begroting van de GR).

Met de diverse GR's is daarom in het verleden contact geweest om de kaderbrief vóór 1 februari in te dienen. De meeste GR's hebben hieraan kunnen voldoen en hebben hun kaderbrief voor of rond 1 februari 2017 aan de gemeenteraden gestuurd. Alleen voor de Regio Hart van Brabant was het dit jaar nog niet mogelijk om de kaderbrief op 1 februari toe te zenden.

In dit verband is relevant dat de raad op 6 maart 2017, bij het vaststellen van de zienswijze over de inhoudelijke koers van de Kadernota 2018 van de GGD Hart voor Brabant, ook reeds heeft besloten om het college te verzoeken om te bevorderen dat in Hoofdstuk 8 van die GR een bepaling wordt opgenomen dat het DB jaarlijks vóór 1 februari de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende begrotingsjaar (kaderbrief / kadernota) aan de raden van de deelnemende gemeenten zendt, zodat de raden in de gelegenheid worden gesteld om hierop hun zienswijzen te geven, met het oog op de voorbereiding van de begroting voor het volgende begrotingsjaar.

De Omgevingsdienst heeft in de toelichting op de nieuwe GR (Commissie Bestuur van 9 oktober 2017 en raad 13 november 2017) ook opgenomen er naar te streven om de Kaderbrief vóór 1 februari aan de gemeenten aan te bieden.

- 1.3 Het AB van de Regio Hart van Brabant heeft bij brief van 21 juli 2017 (bij het aanbieden van de jaarstukken 2016 en de begroting 2018) aangegeven dat zij het vervroegen van de Kaderbrief naar 1 februari niet wenselijk acht, omdat de jaarcijfers dan nog niet bekend zijn en daardoor de kaders nog maar globaal geschetst kunnen worden. Bovendien willen de portefeuillehoudersoverleggen meer betrokkenheid in het voorbereidingsproces. Op verzoek van burgemeester Noordanus heeft hierover nader overleg plaatsgevonden tussen de raadsgriffier van Tilburg en de programmadirecteur van de Regio Hart van Brabant. In dit overleg is naar voren gekomen dat de programmadirecteur aan het AB van de Regio Hart van Brabant zal voorstellen om hun begrotingsproces zodanig in te richten dat de Kaderbrief op of rond 1 februari aan de gemeenten kan worden aangeboden. Het accent van de Kaderbrief zal dan meer liggen op de beleidsmatige uitgangspunten en minder op de financiën.
2. In de commissie Leefbaarheid van 27 maart 2017 is discussie gevoerd over de vraag of de raad een uitspraak moet doen over de zienswijzen met betrekking tot de kaderbrief van GR's, dan wel of volstaan kan worden met wensen en bedenkingen in de commissie.

De kaderbrief 2018 van de Veiligheidsregio is op 27 maart 2017 slechts voor wensen en bedenkingen aan de commissie voorgelegd. Dit omdat het AB van deze GR al op 5 en 6 april 2017 een besluit zou nemen over de vervolgstap, namelijk de ontwerpbegroting 2018. Dat maakte dat een raadsbesluit op 10 april over de kadernota te laat zou zijn om nog door de Veiligheidsregio te worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2018.

Ten aanzien van bijvoorbeeld de GGD is, zoals aangegeven, de kadernota wel expliciet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Voorgesteld wordt om de kaderbrieven de GR's altijd voor het geven van zienswijzen ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.

Argumenten hiervoor zijn:

- 1) Op grond van de Wgr wordt de kadernota aan de raad aangeboden. Doel hiervan is dat de raad in de gelegenheid wordt gesteld een reactie te geven op de kadernota, zodat de GR die reactie kan betrekken bij de voorbereiding van de begroting.
  - 2) Het voorleggen voor wensen en bedenkingen aan de raad / commissie kan alleen worden toegepast, wanneer het gaat om een bevoegdheid van het college (artikel 161 Gemeentewet). Wanneer de kadernota alleen voor wensen en bedenkingen aan de commissie wordt voorgelegd, dan zou dat dus impliceren dat het college het bevoegde orgaan is om een reactie te geven op de kadernota, wat niet het geval is.
3. Op grond van de Wgr (art. 34b) moet de voorlopige jaarrekening van de GR's jaarlijks vóór 15 april worden toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
- Net als ten aanzien van de andere P&C-stukken, is ook hier het doel van toezending aan de raad, dat de raad in de gelegenheid wordt gesteld een reactie te geven op de ontwerp jaarrekening, zodat de GR die reactie kan betrekken bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening.

Jaarstukken van de GR's worden in de praktijk altijd aan de raad voorgelegd met een raadsvoorstel. (Hier is dus niet de discussie opgeworpen of ook volstaan zou kunnen worden met het voorleggen voor wensen en bedenkingen aan de commissie, zoals die discussie wel is ontstaan ten aanzien van de kaderbrieven, ondanks dat de regeling t.a.v. de jaarrekening en de kaderbrief in de Wgr hetzelfde is.)

4. De burgemeester heeft in de commissie Leefbaarheid van 27 maart 2017 toegezegd de wijze van agenderen van P&C-stukken van regionale samenwerkingsverbanden in bredere zin in de commissie Bestuur aan de orde te stellen.

Bijlagen

Raadsbesluit 9 maart 2015, nr. 21

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;
- gelet op de door de raad aanvaarde amendementen 21-1 en 21-2;

Besluit

I Het college opdracht te geven om, in overleg met andere deelnemende partijen, in de Gemeenschappelijke regelingen te regelen dat:

1. de GR-en met hun informatievoorziening aansluiten op de gemeentelijke P&C-cyclus, waardoor de raad de mogelijkheid heeft om deze informatie te betrekken bij de eigen P&C-cyclus;
2. op grond van bovenstaande (lid 1.) de GR-en de aangescherpte aanleverdata in de vernieuwde Wgr volgen;
3. elke GR voor 15 april van het lopende begrotingsjaar een brief aanlevert met daarin de kaders (ongewijzigd of gewijzigd en voorzien van een toelichting) voor het volgende begrotingsjaar, opdat deze kunnen worden meegenomen bij de raadsbehandeling van de Perspectiefnota;
4. het jaar 2015 geldt als overgangsjaar t.b.v. de aanpassing van procedures/GR-en;
5. de kaderbrief in ieder geval een indicatie bevat van de gemeenschappelijke bijdrage aan het gemeenschappelijk orgaan of het openbaar lichaam en (indien gewijzigd) de beleidskaders voor volgend begrotingsjaar.

II Het college opdracht te geven om bij de Gemeenschappelijke Regelingen de volgende werkwijze te hanteren:

1. De portefeuillehouder consulteert de raad(scommissie) tijdig en vooraf, in ieder geval - als er sprake is van significante koerswijzigingen;
  - bij het opstellen van strategische of meerjarige visiedocumenten;
  - als er voor de gemeente relevante aangelegenheden aan de orde komen in de organen van de GR, waarbij de raad(scommissie) in de gelegenheid wordt gesteld zijn / haar zienswijze naar voren te brengen.
2. Indien daar aanleiding voor is, informeert de portefeuillehouder de raad(scommissie) over de uitkomsten van de vergaderingen van de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regelingen, middels een raadsbrief of een ander daarvoor aangewezen middel.
3. Voor de GR Regio Hart van Brabant geldt aanvullend dat de portefeuillehouder
  - de raad(scommissie) op de hoogte stelt van de agenda en de onderliggende stukken van de portefeuillehoudersoverleggen, zodra de genoemde stukken beschikbaar zijn;
  - na afloop van het portefeuillehoudersoverleg de notulen ervan aan de raad(scommissie) verstrekt.

III De strategische agenda's van de gemeenschappelijke regelingen worden zo veel mogelijk na de verkiezingen in het verkiezingsjaar voor vier jaar vastgesteld.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 maart 2015.

de griffier, de voorzitter